

Lichte voetafdruk Brouwhuis in Oisterwijk door Bedaux de Brouwer Architecten

In het beboste vennenlandschap bij Oisterwijk ontwierp Jacq. de Brouwer een eenvoudig lijkend eengezinshuis. Het langgerekte bouwvolume schijnt te zweven. Het interieur is verzorgd door Architectuurstudio INA MATT, het tuin- en landschapsontwerp door MTD Landschapsarchitecten. Verfijnde detaillering en een ambachtelijke, zorgvuldige uitvoering zijn de bijzondere kenmerken van dit project.

Tekst
Andrea Prins

Beeld
Michel Kievits

Opdrachtgever de heer en mevrouw Van Esch, Oisterwijk

Ontwerp Bedaux de Brouwer Architecten

Projectarchitect Jacq. de Brouwer

Medewerkers Kees Paulussen, Cees de Rooij

Adviseur constructie H4D Raadgevend Ingenieurs bv,
Dongen

Adviseur installaties Eklips Advies, Schijndel

Aannemer Janssen Aannemers bv, Moergestel

Interieurarchitect INA MATT, Pingjum

Landschapsarchitect MTD Landschapsarchitecten,
Den Bosch

Bruto vloeroppervlakte 152 m²

Bruto inhoud 598 m³

Programma woonhuis

Datum voorlopig ontwerp januari 2013

Datum definitief ontwerp juni 2013

Aanvang bouw maart 2014

Oplevering januari 2015

Bouwsom inclusief installaties € 367.000,00 excl btw

Bouwsom exclusief installaties € 333.000,00 excl btw

Bouwsom inclusief installaties € 444.000,00 incl btw

Bouwsom exclusief installaties € 403.000,00 incl btw

De hal is verworden tot de meest gedegenereerde ruimte in een woonhuis, schrijft Bill Bryson in zijn boek *At Home. A Short History of Private Life*. Lange tijd was de hal de belangrijkste, zo niet enige ruimte in een huis: de hal was het huis. Het Brouwhuis in Oisterwijk zou je een moderne – en uiterst comfortabele – variant van het archaische hallenhuis kunnen noemen. Gelegen in bossig gebied tussen twee vennen herinneren het materiaalgebruik en de eenvoudige

bouwvorm met zadeldak aan een bosschuur. De verwijzing naar een typologie, passend bij traditionele Brabantse buitengebieden, was een van de voorwaarden van Natuurmonumenten om op deze fraaie plek te mogen bouwen. Door het zwart gebeitste, verduurzaamde hout en de ingetogen, vrij gesloten gevel naar de weg toe zou men het huis tussen de donkere stammen bijna over het hoofd kunnen zien. Maar hiermee stopt dan ook wel de gelijkenis met een schuur.

De verticale ruw-houten bekleding heeft een ritmisch patroon, dat doorloopt over de gevel- en dakvlakken. Het hout is met roestvrijstalen nagels respectievelijk schroeven op de onderconstructie bevestigd. Ook de halfronde koppen van de nagels en schroeven vormen een subtiel patroon. Een aantal elementen is doelbewust verborgen of zo terughoudend mogelijk gedetailleerd, zoals de goten, de hemelwaterafvoeren en de aluminium waterslagen. De west- en zuidgevel van het huis

Het Brouwhuis is gelegen in het bossige landschap van Oisterwijk en verwijst naar de traditionele Brabantse schuren.

Japanse één-ruimte-huizen

Vandaag de dag bestaan Japanse woningen in de binnensteden vaak slechts uit een kamer. In plaats van enfilades en permanente ruimtelijke differentiaties maken Japanners vaak gebruik van allerlei soorten draai- en schuifelementen. Voornamelijk in een grote stad als Tokio kan dit verklaard worden door de hoge vierkantemeterprijzen.

bestaan grotendeels uit glas. Dit zorgt voor een ongestoorde visuele verbinding met het landschap. "Zwart aan de buitenkant, licht vanbinnen", en voldoende wandoppervlak voor twee grootformaat schilderijen, zo omschrijven de opdrachtgevers de essentie van de opzet. De ruimten zijn lineair geordend en bestaan uit vernauwingen en verbredingen binnen het grote volume van de 'hal'. Woonkamer, eetkeuken en studio worden alleen door vrij in de hal staande kubussen en glas tussen de onderzijden van de dakvlakken van elkaar gescheiden. Doorzichten maken de lengte van het huis voelbaar en vormen een frame voor het landschap. Dit zijn ruimtelijke strategieën die vaker zijn toegepast, bijvoorbeeld in Glenn Murcutts Frederick Farmhouse, en die wellicht geïnspireerd zijn op de adellijke en burgerlijke enfilades. Dit huis neem je waar door je er doorheen te bewegen. De basis van het interieur bestaat uit drie materialen en kleuren: grijs gietbeton (vloer), crème-wit pleisterwerk (wanden) en met een witwaas behandeld vurenhout (kolommen, spanten, balken en latten). Deze terughoudendheid in materiaal-

gebruik en de uitgekende detaillering van, bijvoorbeeld, de matglazen vensterbanken, de ledverlichting tussen de balken, de in de kubussen geïntegreerde kasten en planken en een deur die, eenmaal geopend, nagenoeg wegvalt in het wandvlak, versterken de ruimtewerking.

Duurzaamheid

Uitgangspunten voor Murcutts architectuur zijn het zo min mogelijk verstoren van de locatie en zorg voor een efficiënte energiehuishouding door het aanpassen van zijn gebouwen aan het specifieke klimaat. Deze uitgangspunten zijn ook in het ontwerp van het Brouwhuis te herkennen. Door de vrij gesloten noordgevel, de geopende zuidgevel met warmtereflecterende, isolerende triple-beglazing, vloerverwarming en warmteterugwinning is het gebouw goed aangepast aan locatie en klimaat. De stookkosten zijn, volgens de opdrachtgever, te verwaarlozen. De gevelbekleding zal vergrijzen en waarschijnlijk zullen zich mossen op de van de zon afgewende zijden hechten. Het huis zal met de locatie vergroeien.

Zelf had ik op deze bijzondere plek een andere strategie verwacht: een autonoom huis, dat zijn energie zelf opwekt en het gereinigde 'afval' aan de natuur teruggeeft. Of een demontabel huis dat na afbraak geen sporen achterlaat. Maar hier gaat het architect en opdrachtgever niet om: hen gaat het om woongenoeien in een comfortabel huis en om genieten van het landschap. En om tijdloosheid, weg van de waan van kortstondige modes. Deze opzet is zeker geslaagd.

Bronnen

B. Bryson, *At Home. A Short History of Private Life*, Londen 2010.

W. Wilms Floet (red.), *Het ontwerp van het kleine woonhuis*, Amsterdam 2005, p. 56 e.v.

Video: www.bedauxdebrouwer.nl/bureau/info/filmpjes/filmpjes-single/100-bedaux-jacq.html.

Gesprek auteur met de opdrachtgever d.d. 4 september 2015.

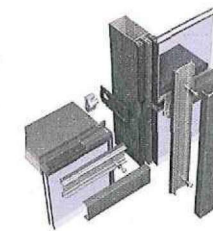
Telefoongesprek auteur met Jacq. de Brouwer en e-mail Bedaux de Brouwer Architecten d.d. 7 september 2015.

De grote glazen gevel van het Brouwhuis versterkt de relatie van het interieur met het omringende landschap.

Vliesgevelsysteem

Door in de kopgevel het CW 50 vliesgevelsysteem van Reynaers te gebruiken en voor de hefschuifpui de CP 130-LS oogt het Brouwhuis van Bedaux de Brouwer transparant. De wielen van het hefschuifpuijsysteem van Reynaers kunnen een schuivend gewicht van driehonderd kilogram dragen.

In het interieur versterken de doorzichten en het materiaalgebruik de lengte van het huis.

